

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/46/2014
Identifikačné číslo spisu:	3013200782
Dátum vydania rozhodnutia:	12.11.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3013200782.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: C. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., zastúpenej JUDr. Matejom Váľentom, advokátom, so sídlom Jesenského 232, Partizánske, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Špitálska 8, 812 67 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVODPPK/BEZ/2013/16335/Dan zo dňa 01.08.2013, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/161/2013-32 zo dňa 05.02.2014 v časti výroku o trovách konania, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/161/2013-32 zo dňa 5. februára 2014 v časti výroku o trovách konania p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č.: UPS/US1/SSVODPPK/BEZ/2013/16335/Dan zo dňa 01.08.2013 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania v sume 331,12 € pozostávajúcu z odmeny za právne zastupovanie podľa vyhlášky Ministerstva Spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to podľa § 11 ods. 4 prvej vety vo výške jednej šestiny výpočtového základu určeného v roku realizácie úkonu za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2013 - príprava a prevzatie právneho zastúpenia dňa 09.09.2013 (§ 13a ods. 1 písm. a/) a podanie žaloby na súd zo dňa 23.09.2013 (§ 13a ods. 1 písm. c/) po 130,16 € a 2x režijný paušál po 7,81 € a 20% DPH (55,18 €).

Proti rozsudku krajského súdu v časti výroku o náhrade trov konania podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že uvedenú výšku považuje za nedôvodnú. Poukazuje na to, že konanie vo veci podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o peňažných príspevkoch“) je konaním vo veci sociálnych služieb (§ 2), a preto bolo potrebné postupovať podľa druhej vety

ustanovenia § 11 ods. 4 vyhlášky a odmenu stanoviť vo výške jednej trinástiny výpočtového základu. Tento postup zodpovedá aj ustálenému právnenému názoru a praxi slovenských súdov a rozhodnutiam Najvyššieho súdu SR (napr. 7Sžso/25/2008, 10Sžso/7/2012, 1Sžso/34/2010). Na základe uvedeného žiada odvolací súd, aby zmenil výrok o povinnosti žalovaného zaplatiť náhradu trov konania vo výške 331,12 €.

Žalobca sa k podanému odvolaniu žalovaného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti rozhodnutia o trovách konania (§ 212 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie rozsudku krajského súdu v časti výroku o náhrade trov konania a posúdenie otázky, či poskytovanie peňažného príspevku na opatrovanie fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím je vecou sociálnych služieb v zmysle ustanovenia § 11 ods. 4 druhej vety vyhlášky, teda či odmena za jeden úkon právnej služby má byť určená vo výške jednej trinástiny výpočtového základu.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky, výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Podľa § 11 ods. 4 vyhlášky, základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina výpočtového základu vo veciach zastupovania v konaniach podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. V dávkových veciach sociálneho poistenia, vo veciach sociálnych služieb a vo veciach preskúmavania rozhodnutia o priestupkoch patrí odmena za jeden úkon právnej služby vo výške jednej trinástiny výpočtového základu.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch, kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len "kompenzácia") je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia:

- a) poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa tohto zákona alebo
- b) poskytovaním sociálnych služieb podľa osobitného predpisu (zákon o sociálnych službách).
- c) Za kompenzáciu sa na účely tohto zákona považuje aj osobitná starostlivosť podľa osobitného predpisu (zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch, tento zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, právne vzťahy pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej len "preukaz"), parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím (ďalej len "parkovací preukaz") a právne vzťahy na účely posudzovania potreby osobitnej starostlivosti poskytovanej podľa osobitného predpisu.

Podľa § 1 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“), tento zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, financovanie sociálnych služieb a dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej

začlenenia do spoločnosti,

- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že zákonodarca v zákone o peňažných príspevkoch upravil kompenzáciu (t. j. zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia) tak, že sa uskutočňuje formou o. i. poskytovania peňažných príspevkov a poskytovania sociálnych služieb. Vzhľadom k tomu, že tieto inštitúty sú z hľadiska predmetu rozdielne, sú upravené v osobitných zákonoch. Z predmetu zákona o peňažných príspevkoch vyplýva, že upravuje najmä právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov a iné. Pod poskytovaním peňažných príspevkov sa rozumie poskytnutie finančných prostriedkov (či už jednorázovo alebo opakovane), ktoré príjemca môže účelne vynaložiť na lepšie zvládanie, resp. prekonanie sociálnych dôsledkov vyplývajúcich z ťažkého zdravotného postihnutia (napr. kúpou, opravou, úpravou pomôcky), čím sa tak tieto peňažné príspevky nepriamo podieľajú pri prekonávaní a zmiernovaní dôsledkov ŤZP. Spomínané peňažné príspevky sú taxatívne uvedené v § 19 ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch. Naproti tomu, zo znenia ustanovenia § 2 ods. 1 zákona o sociálnych službách vyplýva, že pod poskytovaním sociálnych služieb rozumieme určitú fyzickú činnosť (odbornú alebo obslužnú), ktorá sa priamo podieľa pri prekonávaní a zmiernovaní sociálnych dôsledkov. Takými činnosťami sú napríklad prepravná služba, sprievodcovská služba, tlmočnická služba, domov na pol ceste, nocľaháreň a iné. Všetky sociálne služby sú podľa druhu uvedené v § 12 ods. 1 zákona o sociálnych službách. V skratke tak možno povedať, že predmetom jedného zákona je poskytovanie peňažných prostriedkov a predmetom druhého zákona je určitá činnosť. Z uvedeného teda možno vyvodiť, že peňažné príspevky na kompenzáciu ŤZP a sociálne služby sú úplne odlišné inštitúty.

Z terminologického vymedzenia okruhu vecí uvedených v ustanovení § 11 ods. 4 druhej vete vyhlášky vyplýva, že zákonodarca presne uvádza, za ktoré veci patrí odmena za jeden úkon právnej služby vo výške 1/13 výpočtového základu. Ide o dávkové veci sociálneho poistenia, veci sociálnych služieb a veci týkajúce sa preskúmania rozhodnutia o priestupkoch. Ak by zákonodarca v citovanom ustanovení uviedol, že: „Vo veciach sociálnych patrí odmena...“, tak by sme sa mohli zamýšľať nad tým, či veci týkajúce sa poskytovania peňažných príspevkov možno charakterizovať ako veci sociálne, a teda by za ne patrila odmena vo výške 1/13 výpočtového základu. Najvyšší súd SR tak na základe vyššie uvedeného nesúhlasí s názorom žalovaného, že predmetom konania o preskúmaní rozhodnutia žalovaného týkajúceho sa poskytovania peňažných príspevkov boli veci týkajúce sa sociálnych služieb. Keďže veci týkajúce sa poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP nemožno stotožniť ani s pojmom dávky sociálneho poistenia, ktoré sú upravené zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, ani s vecou týkajúcou sa preskúmania rozhodnutia o priestupkoch, najvyšší súd v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok krajského súdu v napadnutej časti o trovách konania ako vecne správny, pretože výška odmeny za jeden úkon právnej služby sa má určiť vo výške jednej šestiny výpočtového základu, ako to správne urobil krajský súd.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože úspešný žalobca si v odvolacom konaní neuplatnil náhradu trov a žalovaný nárok na náhradu nemá.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.